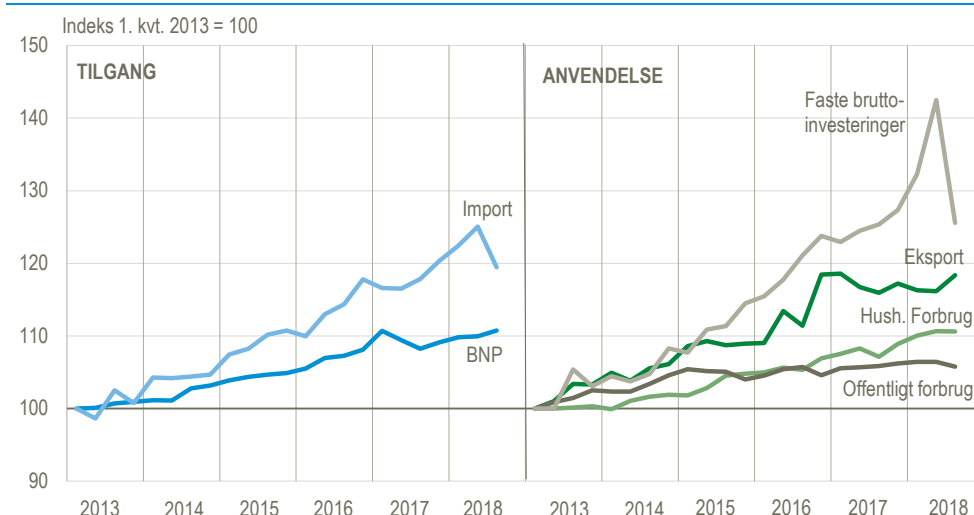

Økonomisk vækst på 0,7 pct. i tredje kvartal

Bruttonationalproduktet (BNP) steg med 0,7 pct. i tredje kvartal 2018, når der korrigeres for prisudvikling og sæsonbevægelser. Det viser den reviderede beregning af det kvartalsvise nationalregnskab for tredje kvartal. Væksten er dermed uændret i forhold til den tidligere opgørelse. Det er især eksporten, der bidrager positivt til væksten, hvorimod forbrug og investeringer trækker ned. Både importen og investeringerne er kraftigt påvirket af et dyk i skibsinvesteringerne i tredje kvartal. Usikkerheden på BNP-væksten kan generelt vurderes til $\pm 0,5$ procentpoint, baseret på hidtidige erfaringer.

Nationalregnskabets hovedstørrelser, kædede værdier, sæsonkorrigeret

Fald i skibsinvesteringer trækker de samlede investeringer ned

De faste bruttoinvesteringer faldt med 11,9 pct. i tredje kvartal. Det skyldes i høj grad nedgang i skibsinvesteringer, der grundet deres høje importindhold ikke har nogen betydelig effekt på BNP. De faste bruttoinvesteringer fraregnet skibe lå på omtrent samme niveau i andet og tredje kvartal.

Stigende eksport og faldende import

Eksporten steg med 1,9 pct. i tredje kvartal og importen faldt med 4,5 pct. For eksportens vedkommende var der stigning i eksporten af både varer og tjenester, mens det for importens vedkommende især var vareimporten, der trak ned. Faldet skal ses i lyset af førnævnte fald i import og investeringer i skibe. Fraregnes disse, var der en vækst i importen på 0,2 pct.

Forbruget stod stille i tredje kvartal

Husholdningernes forbrug faldt med 0,1 pct. i tredje kvartal. Der var et kraftigt fald i bilkøbet, mens forbruget af andre varer steg. Ses der bort fra bilkøbet, steg husholdningernes forbrug med 0,2 pct. i tredje kvartal. Det offentlige forbrug faldt med 0,6 pct. i tredje kvartal og er faldet med 0,1 pct. siden tredje kvartal 2017.

Stigning i beskæftigelse og timer

Beskæftigelsen steg med 0,3 pct. i tredje kvartal og er dermed steget med 1,9 pct. siden tredje kvartal 2017. De præsterede timer steg med 0,3 pct. i tredje kvartal og er steget med 0,9 pct. siden tredje kvartal 2017.

Danmarks nationalregnskab

	2018				
	Løbende priser	Sæsonkorrigeret realvækst			
		Årlig vækst ¹	Kvartalsvis vækst		
	3. kvrt.		3. kvrt.	1. kvrt.	2. kvrt.
	mia. kr.	pct.			
Bruttonationalprodukt (BNP)	548,9	2,3	0,7	0,1	0,7
Import af varer og tjenester	270,3	1,4	1,7	2,1	-4,5
Import af varer	163,7	-0,6	3,1	2,7	-7,0
Import af tjenester	106,7	4,7	-0,4	1,1	-0,1
Forsyning i alt	819,3	2,0	1,0	0,8	-1,0
Eksport af varer og tjenester	308,8	2,1	-0,8	-0,1	1,9
Eksport af varer	193,1	2,3	1,1	-0,5	2,0
Eksport af tjenester	115,7	1,9	-4,1	0,6	1,6
Privatforbrug	256,5	3,2	1,0	0,6	-0,1
Husholdningernes forbrugsudgifter	248,5	3,2	1,0	0,6	-0,1
Køb af køretøjer	9,1	26,3	4,1	-3,3	-5,7
Andre varer	97,2	1,9	0,3	0,8	0,5
Tjenester i alt inkl. turisme	142,2	2,8	1,4	0,7	0,0
Tjenester i alt	148,8	2,3	1,1	0,7	0,0
Turistindtægter (-)	19,5	-3,9	-0,3	0,3	-0,4
Turistudgifter (+)	12,9	1,6	3,9	-0,7	-0,3
NPISH forbrugsudgifter ²	8,0	0,5	0,2	0,4	-0,3
Offentlige forbrugsudgifter	135,5	-0,1	0,2	0,0	-0,6
Bruttoinvesteringer	118,4	2,1	3,5	8,9	-12,3
Faste bruttoinvesteringer	114,7	0,2	3,9	7,7	-11,9
Boliger	27,4	4,7	2,3	1,2	-1,0
Andet byggeri og anlæg	31,7	5,5	1,4	0,0	2,2
Maskiner, transportmidler mv.	28,2	-13,1	10,0	23,7	-35,1
Intellektuelle rettigheder	27,4	6,7	0,8	1,3	-0,1
Lagerforøgelser mv. ³	3,7	0,4	-0,1	0,3	-0,2
Lagerforøgelser ³	3,1	0,4	-0,1	0,3	-0,2
Nettoansk. af værdigenstande ³	0,6	0,0	0,0	0,0	0,0
Endelig indenlandsk anvendelse	510,4	2,0	1,4	2,4	-3,3
Endelig anvendelse i alt ⁴	819,3	2,1	0,6	1,5	-1,5
Samlede præsterede timer i alt (mio.)	1.047	0,7	0,0	0,2	0,3
Beskæftigelse ⁵ i alt (1.000 personer)	2.994	1,8	0,6	0,4	0,3

¹ Vækst i forhold til tilsvarende periode året før.

² Nonprofit-institutioner rettet mod husholdninger.

³ Bidrag til BNP-væksten.

⁴ Sæsonkorrigeret realvækst i *endelig anvendelse i alt* kan afvige fra *forsyning i alt* pga. indirekte sæsonkorrektion – se mere om metode og resultater i notatet *Det sæsonkorrigerede BNP*.

⁵ Beskæftigelse i nationalregnskabet inkluderer personer, som er midlertidigt fraværende fra arbejde pga. fx orlov, strejke mv.

Kilde: www.statistikbanken.dk/nkn1.

Særlige forhold ved denne offentliggørelse

Revideret opgørelse af tredje kvartal

Med denne offentliggørelse revideres nationalregnskabet for første, andet og tredje kvartal 2018. Disse revisioner har medført, at BNP-væksten er revideret op med 0,3 procentpoint i første kvartal, revideret ned med 0,1 procentpoint i andet kvartal og er uændret i tredje kvartal. Baggrunden for revisionerne er primært nye oplysninger vedrørende betalingsbalance og udenrigshandel, aktiviteten i offentlig forvaltning og service, de finansielle brancher, industri og handel. Der er ikke foretaget revisioner i de ikke-sæsonkorrigerede tal før 2018. De nye tal kan dog give ny information til vurderingen af sæsonmønstret og vil normalt medføre mindre revisioner i de sæsonkorrigerede tal, som revideres tilbage til 2016. Den seneste offentliggørelse af *Kvartalsvist nationalregnskab* var i *Nyt fra Danmarks Statistik 2018:453* fra 30. november. Læs mere om revisioner i BNP-væksten i notatet *Revisioner af det kvartalsvise nationalregnskab*.

Landbrug

Den vegetabiliske produktion i landbruget, som hovedsageligt består af korn, beror stadig på et tidligt estimat, da opgørelsen af høsten endnu ikke foreligger. I nationalregnskabet beregnes den vegetabiliske produktion som et estimat af den tilvækst, der sker i afgrøderne hvert kvartal og ikke værdien af høsten i selve høstkvartalet. Derfor indgår værdien af den vegetabiliske produktion i alle årets fire kvartaler. Konkret tager beregningen udgangspunkt i et estimat for årets høst for en lang række afgrøder, og værdien af denne høst fordeles så ud på kvartalerne i et fast mønster. Pga. den ekstraordinært varme og tørre sommer er skønnet for årets høst korrigeret med de endnu sparsomme oplysninger om den forventede nedgang i høsten. Denne effekt vil derfor påvirke nationalregnskabet i alle fire kvartaler. Det årlige estimat revideres løbende i takt med, at flere oplysninger bliver tilgængelige. *Høstresultatet for 2018*, der udkom den 20. december 2018, er endnu ikke indarbejdet i tallene. Et samlet overblik opnås først med landbrugets regnskaber i juli 2019.

Beskæftigelse, præsterede timer og løn

Opgørelsen af beskæftigelse, præsterede timer og løn er baseret på kvartalsvækst-rater i *Arbejdstidsregnskabet 3. kv. 2018*, der blev offentliggjort 14. december. Kvartalsvise data for de præsterede timer er ikke tilgængelige i 2018, derimod kendes de betalte timer. De præsterede timer antages at udgøre den samme andel af de betalte timer som i 2013, hvor påskens placering minder om placeringen i 2018. Dette er dog ikke en hensigtsmæssig antagelse for de offentlige brancher, der – grundet lærerkonflikt – har en atypisk fordeling af præsterede timer i netop 2013. Derfor er fordelingen for de offentlige brancher fra 2016 brugt i stedet.

Offentligt forbrug

Oplysninger om det offentlige forbrug er baseret på tallene i *Offentligt kvartalsregnskab 3. kv. 2018*, der blev offentliggjort 19. december 2018. For kvartalerne i 2018 er realvæksten i det offentlige forbrug baseret på udviklingen i omkostningerne korrigeret for løn- og prisudvikling.

Byggeri

Produktion og investeringer i byggeriet baserer sig til dels på oplysninger om påbegyndt byggeri fra *Byggevirkksomheden*. Grundet overgangen til det nye BBR-register, må der forventes større usikkerhed på tallene. Denne usikkerhed er forsøgt reduceret igennem inddragelse af alternative oplysninger.

Udenrigshandel og betalingsbalance

Der er indarbejdet nye tal for udenrigshandel og betalingsbalance på grundlag af opgørelsen af betalingsbalancen offentliggjort 10. december i *Betalingsbalancen over for udlandet oktober 2018*.

Ekstraordinært forhold i 2017

I første kvartal 2017 blev der foretaget en større enkeltstående betaling fra udlandet for brug af danskejet patent. Denne betaling løfter både den danske produktion og eksport og har dermed en positiv effekt på BNP. Bidraget til væksten i BNP for året 2017 fra denne indtægt var 0,4 procentpoint. Patentbetalingens klassificering som tjenesteeksport – og ikke som fx erstatning, garanti, salg af aktiv eller andet – er afgørende for, at den indregnes i BNP. Klassificeringen af betalingen er baseret på de begrænsede foreliggende oplysninger. Der er endnu ikke tilstrækkelig information til endeligt at afgøre, hvordan transaktionen skal periodiseres. Principielt skal en transaktion i nationalregnskabet tilknyttes den periode, hvori den underliggende aktivitet foregår – det vil i dette tilfælde sige den periode, hvor der betales for anvendelse af patentet. Da denne periode endnu ikke er endeligt bestemt, er det valgt foreløbigt at placere aktiviteten i den periode, hvor betalingen er gennemført – dvs. februar 2017. Det kan derfor på et senere tidspunkt vise sig, at den nuværende periodisering bør revideres.

Mere information: Se mere detaljerede kvartalsvise oplysninger på www.dst.dk/stattabel/1929 i Statistikbanken. Se en oversigt over planlagte offentliggørelser på www.dst.dk/knr. Se mere om konjunkturindikatorer og de nyeste nøgletal på www.dst.dk/konjunkturdata.

Kilder og metoder: Det kvartalsvise nationalregnskab udarbejdes på grundlag af stort set al konjunkturstatistik, der beskriver delområder inden for økonomi og beskæftigelse. Ved at kombinere disse statistikker med nationalregnskabssystemets begrebsapparat bliver det muligt at afstemme de forskellige oplysninger til et samlet billede. Læs mere i [statistikdokumentationen](#). Læs også en uddybende dokumentation af kilder og metoder på www.dst.dk/knr.

Næste offentliggørelse: *Kvartalsvist nationalregnskab 4. kv 2018*, udkommer 28. februar 2019.

Henvendelse: Daniel F. Gustafsson, tlf. 39 17 36 58, dfg@dst.dk
Sabawon Ghazi, tlf. 39 17 35 45, sgh@dst.dk
Timmi Rølle Graversen, tlf. 39 17 38 65, trg@dst.dk